

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
Rozdział I. TEORETYCZNE ZAŁOŻENIA KSZTAŁTOWANIA POSTAW ŻOŁNIERSKICH	11
1. Istota wychowania wojskowego	11
2. Systemowe ujęcie wychowania wojskowego	14
3. Naczelne cele wychowania wojskowego	15
4. Mechanizm kształtowania się postaw żołnierskich	19
4.1. Pojęcie „postawy żołnierskiej”	19
4.2. Geneza i zewnętrzne uwarunkowania postaw żołnierskich	25
4.3. Kształtowanie się postaw żołnierskich w toku służby woj- skowej	31
Rozdział II. CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU KSZTAŁTOWA- NIA POSTAW ŻOŁNIERSKICH W ODDZIALE WOJ- SKOWYM	37
1. Pojęcie systemu i główne jego elementy	37
2. Cele i zadania wychowawcze oraz dobór treści	41
3. Proces szkoleniowo-wychowawczy	46
4. Podmioty i instytucje wychowawcze	47
5. Wychowankowie	56
6. Zasady kształtowania postaw żołnierskich	58
7. Metody i formy kształtowania postaw żołnierskich	63
8. Infrastruktura szkoleniowo-wychowawcza oddziału	65
Rozdział III. ROLA DOWÓDCY (PRZEŁOŻONEGO) W KSZTAŁ- TOWANIU POSTAW ŻOŁNIERSKICH	67
1. Dowodzenie jako osiąganie celów przez ludzi	67
2. Kwalifikacje pedagogiczne kadry dowódczej i społeczno-wychowaw- czej	70
3. Kultura i styl dowodzenia oraz umiejętności przywódcze	72
4. Kierowanie procesem kształtowania postaw żołnierskich	75

4.1. Planowanie działalności społeczno-wychowawczej	76
4.2. Organizacja i koordynacja współdziałania w kształtowaniu postaw żołnierskich	80
4.3. Inspirowanie i pobudzanie aktywności podwładnych oraz prowadzenie bezpośredniej pracy wychowawczej	81
4.4. Zasady kontroli i oceny efektów wychowawczych	84
4.5. Sposoby poznawania oraz oceny postaw i nastrojów	86
4.6. Kryteria oceny postaw i zasady oceny nastrojów	89
Rozdział IV. SZKOLENIE WYCHOWUJĄCE	92
1. Wychowanie w szkoleniu ogólnowojskowym	93
2. Wychowanie przez technikę	98
3. Wychowanie w procesie szkolenia lotniczego	103
4. Istota wychowawczego oddziaływania w czasie dyżurów bojowych . .	105
5. Kształtowanie wartości moralno-bojowych w szkoleniu taktycznym . .	107
Rozdział V. PRACA SPOŁECZNO-WYCHOWAWCZA W CZASIE ĆWICZEŃ (DZIAŁAŃ BOJOWYCH)	114
1. Przedmiot i zakres pracy społeczno-wychowawczej w oddziale w czasie ćwiczeń (działań bojowych)	115
2. Rola dowódców (przełożonych) i kadry społeczno-wychowawczej w czasie ćwiczeń (działań bojowych)	118
3. Zasady planowania i organizowania pracy społeczno-wychowawczej .	121
4. Przygotowanie do ćwiczeń	124
5. Oddziaływanie wychowawcze w stosunku do żołnierzy powołanych z rezerwy	125
6. Praca społeczno-wychowawcza podczas dynamiki działań	127
7. Ocena wykonania zadań szkoleniowo-wychowawczych w czasie ćwiczeń	132
Rozdział VI. KSZTAŁTOWANIE DYSCYPLINY WOJSKOWEJ	133
1. Funkcje dyscypliny wojskowej	133
2. Świadomość i przymus w kształtowaniu dyscypliny	134
3. Metody oddziaływania bezpośredniego w kształtowaniu dyscypliny . .	137
4. Metody oddziaływania pośredniego	148
5. Praca profilaktyczna w kształtowaniu dyscypliny	151
Rozdział VII. WYCHOWANIE INTERPERSONALNE	157
1. Relacje interpersonalne w oddziale	157
2. Komunikacja interpersonalna	160

3. Integracja oddziału i pododdziałów podstawą wychowania interpersonalnego	163
4. Łagodzenie napięć i konfliktów	165
5. Deformacje w stosunkach interpersonalnych i wychowawcze przeciwdziałanie	168
Rozdział VIII. WYCHOWANIE NA TRADYCJACH	174
1. Rola tradycji w kształtowaniu postaw żołnierskich	174
2. Metody i środki wychowania na tradycjach	175
Rozdział IX. KSZTAŁCENIE OBYWATELSKIE KADRY I ŻOŁNIERZY	182
1. Zakres problematyki kształcenia obywatelskiego	183
2. Podmiotowość uczestników kształcenia	184
3. Kształcenia obywatelskie jako kształcenie wielostronne	185
4. Aktywizacja słuchaczy	187
4.1. Metody aktywizujące	187
4.2. Przygotowanie zajęć	191
4.3. Prowadzenie zajęć kształcenia obywatelskiego	194
4.4. Przekaz informacji a zmiana postaw	197
4.5. Wykorzystanie środków dydaktycznych	199
5. Związki kształcenia obywatelskiego z kształceniem równoległym	200
Rozdział X. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA	202
1. Funkcje i zadania działalności kulturalno-oświatowej w oddziale	202
2. Rola ogniw służbowych w rozwoju żołnierskiej kultury	204
3. Zasady działalności kulturalno-oświatowej	207
4. Metody, formy i środki kultury	209
5. Organizacja i prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej w oddziale	211
6. Wychowawcza funkcja czasu wolnego. Formy i metody organizacji imprez kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych w czasie wolnym	215
Rozdział XI. ROLA SYTUACJI SŁUŻBY W KSZTAŁTOWANIU POSTAW ŻOŁNIERSKICH	218
1. Charakter pełnionej służby (treść obowiązków służbowych)	219
2. Adaptacja do warunków służby	221
2.1. Problem przystosowania żołnierzy z poboru	222
2.2. Adaptacja społeczno-zawodowa młodej kadry	228
3. Organizacja służby i pracy	233

4. System motywacji do służby	234
5. Etyka żołnierska	243
6. Instytucje gwarantowania praw obywatelskich i żołnierskich	248
7. Ceremoniał wojskowy	251
8. Współzawodnictwo i współdziałanie	253
9. Warunki socjalno-bytowe	256
10. Więzi z lokalną społecznością	261
ZAKOŃCZENIE	264
BIBLIOGRAFIA	265